

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 519/2025-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [REDAKOVANÉ]

[REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], zastúpených JUDr. Mariánom Havrilom, advokátom, Námestie slobody 13, Michalovce, proti postupu Okresného súdu Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 34Ek/795/2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 3. júla 2025 domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení so základným právom na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom okresného súdu v exekučnom konaní pri schválení príklepu. Sťažovatelia navrhujú, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu v napadnutom konať bez zbytočných prieťahov. Tiež požadujú finančné zadosťučinenie po 3 000 eur a náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že 27. februára 2025 sa na exekútorskom úrade JUDr. Ladislava Kováča, PhD., konala exekučná dražba na nehnuteľnosti – zastavané plochy a nádvorcia, záhradu a rodinný dom. Sťažovatelia splnili všetky zákonné podmienky, preto im bol súdnym exekútorom udelený príklep, ktorý podlieha schváleniu súdom. Súdny exekútor doručil okresnému súdu žiadosť o schválenie príklepu. Do podania ústavnej sťažnosti nedošlo k schváleniu príklepu okresným súdom.

3. Sťažovatelia v ústavnej sťažnosti namietajú, že okresný súd nerozhodol o schválení príklepu ani po vyše štyroch mesiacoch od udelenia príklepu. Pritom podľa § 148 ods. 1 Exekučného poriadku by mal súd rozhodnúť do 30 dní od doručenia žiadosti súdneho exekútora na schválenie príklepu.

Poukazujú na to, že uhradili najvyššie podanie na exekučnej dražbe, teda ich majetok bol znížený o tieto finančné prostriedky, avšak dosiaľ nedošlo k žiadnemu súdnemu rozhodnutiu a nie sú vlastníkami vydražených nehnuteľností. Doteraz nie je zrejmé, ako okresný súd rozhodne a či sa stanú vlastníkami týchto nehnuteľností. Vo vydražených nehnuteľnostiach plánujú bývať, no namiesto toho musia vynakladať výdavky na platbu nájomného. Sťažovateľom nebolo doručené žiadne oznámenie, na základe čoho bola predĺžená lehota na rozhodnutie o schválení príklepu.

4. Sťažovatelia pred podaním ústavnej sťažnosti nepodali predsedovi okresného súdu sťažnosť na prietahy, pretože s poukazom na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) [rozsudky vo veciach Ištván a Ištvánová proti Slovenskej republike č. 30189/07 a Komanický proti Slovenskej republike (č. 6) č. 40437/07] sťažnosť na prietahy adresovaná predsedovi súdu nie je považovaná za účinný prostriedok nápravy uplatnených práv, a preto nie je podmienkou na podanie ústavnej sťažnosti. Preto sa rozhodli podať ústavnú sťažnosť, ktorou namietajú porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie označených práv podľa ústavy a dohovoru zbytočnými prietahmi okresného súdu pri rozhodovaní o schválení príklepu.

6. Pri rozhodovaní o ústavných sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, vychádza ústavný súd zo svojej ustálenej rozhodovacej činnosti, podľa ktorej účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstráni. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. I. ÚS 41/02).

7. Z obsahu ústavnej sťažnosti a zistenia ústavného súdu vyplýva, že okresný súd dosiaľ nerozhodol o schválení príklepu, pričom súdny exekútor v súlade s právnou úpravou požiadal súd o schválenie príklepu. Je nepochybné, že okresný súd nedodržel lehotu 30 dní od doručenia žiadosti súdneho exekútora, teda nepostupoval v súlade s § 148 ods. 1 Exekučného poriadku. Ústavný súd posudzoval, či identifikované nedodržanie lehoty zo strany okresného súdu malo za následok porušenie práv, ktorých ochrany sa sťažovatelia domáhajú.

8. Je potrebné uviesť, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (m. m. I. ÚS 46/01). S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého súdu nemusí vyznačovať takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (m. m. I. ÚS 63/00).

9. Ústavný súd vo vzťahu k okolnostiam tejto veci konštatuje, že špecifikom exekučného konania (napr. II. ÚS 349/2017, IV. ÚS 60/2018, III. ÚS 295/2021) je, že exekučné konanie je spravidla „v rukách“ súdneho exekútora a exekučný súd v rámci exekučného konania koná a rozhoduje len na základe procesných návrhov účastníkov exekučného konania, resp. súdneho exekútora, preto namietat' porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, je možné na ústavnom súde vo vzťahu k exekučnému súdu len vtedy, ak tento má reálne o čom rozhodovať. Teda postavenie exekučného súdu vo vzťahu k vykonávaniu kontroly nad exekúciou sa obmedzuje len na rozhodovanie o čiastkových návrhoch účastníkov exekučného konania tak, ako sú presne vymedzené v jednotlivých ustanoveniach Exekučného poriadku.

10. Ústavný súd dopytom na okresnom súde zistil, že súdny exekútor požiadal 19. marca 2025 o schválenie príklepu bez toho, aby súdu predložil spis. Preto ho okresný súd 4. augusta 2025 vyzval na predloženie spisu, čomu dosiaľ súdny exekútor nevyhovel. V zmysle § 148 ods. 1 Exekučného poriadku exekútor doručí súdu podklady, na základe ktorých bol udelený príklep. Exekútor je preto povinný predložiť súdu celý spis a zápisnicu o dražbe. Okresnému súdu neboli súdnym exekútorom predložené riadne všetky podklady na to, aby mohol kvalifikovane o schválení príklepu rozhodnúť. To spôsobilo zrejmu prekážku v procese schválenia príklepu súdom. Okresnému súdu treba vytknúť, že o predloženie spisu od exekútora požiadal až po vyše štyroch mesiacoch od doručenia žiadosti súdneho exekútora. Tým došlo k predĺženiu stavu právnej neistoty sťažovateľov v otázke schválenia príklepu a následne nadobudnutia vlastníctva k vydraženým nehnuteľnostiam.

11. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovatelia sa telefonicky informovali o stave konania. Nepodali však sťažnosť podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov s poukazom na judikatúru ESĽP. Ústavný súd podanie sťažnosti predsedovi súdu na priet'ahy nepovažuje za podmienku podania ústavnej sťažnosti, nemôže teda zakladať dôvod odmietnutia ústavnej sťažnosti pre jej neprípustnosť, na druhej strane využitie tohto právneho prostriedku môže nepochybne v určitých situáciách viesť k náprave namietaného stavu (m. m. IV. ÚS 143/2022). Podľa názoru ústavného súdu by využitie uvedeného právneho prostriedku nápravy bolo spôsobilé upozorniť okresný súd na absenciu spisu súdneho exekútora a viesť k odstráneniu nedostatku v postupe okresného súdu.

12. Napadnuté konanie o schválenie príklepu v čase podania ústavnej sťažnosti (3. júla 2025) trvalo necelé štyri mesiace, pričom okresný súd nedisponoval podkladmi od súdneho exekútora. Vo vzťahu k nedodržaniu lehoty ustanovenej § 148 ods. 1 Exekučného poriadku poukazuje ústavný súd na to, že ani nedodržanie zákonnej lehoty na rozhodnutie súdu nevedie automaticky k záveru o porušení označených práv. Aj v tomto prípade je potrebné zohľadniť všetky okolnosti veci a uplatniť materiálny prístup k namietanému porušeniu označených práv. Tento záver akceptuje aj judikatúra ESĽP, keď nedodržanie lehoty ustanovenej vnútroštátnym právom samo osebe nepredstavuje porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru (porovnaj Keipenvardecas proti Lotyšsku z 2. 3. 2010, bod 40; tiež IV. ÚS 525/2023).

13. Dĺžka rozhodovania okresného súdu o schválení príklepu nie je ideálna, no nie ústavne neúnosná. V aktuálnom stave napadnutého konania, keď okresný súd vyzval súdneho exekútora na predloženie spisu ako podkladu pre rozhodnutie o schválení príklepu, dospel ústavný súd

k záveru, že pochybenie okresného súdu týkajúce sa dĺžky rozhodovania o schvaľovaní príklepu nedosahuje takú intenzitu, aby bolo možné dospieť k záveru o porušení základného práva sťažovateľov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

14. Zároveň nie je možné ani dospieť k záveru o možnom porušení základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Preto je ústavná sťažnosť v celom rozsahu zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) odmietnutá.

15. Napokon ústavný súd poznamenáva, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej podľa § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni sťažovateľom, aby po splnení všetkých zákonných podmienok predložili ústavnému súdu novú ústavnú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. septembra 2025

Robert Šorl
predseda senátu